

Delårsrapport januari – september 2016

RATOS

1866 | 2016

150

Utveckling i bolagsportföljen

- Omsättningstillväxt +9%, justerat för Ratos ägarandel, portföljens nettoomsättning uppgick till 17 981 Mkr (16 511)
- Operativ EBITA-utveckling -4%, justerat för Ratos ägarandel, främst hänförligt till svag utveckling i GS-Hydro. Portföljens operativa EBITA uppgick till 1 100 Mkr (1 145)
- EBITA-utveckling -15%, justerat för Ratos ägarandel. Portföljens EBITA uppgick till 894 Mkr (1 050)

Förvärv och avyttringar

- Förvärven av Serena Properties, airteam, Oase Outdoors samt Gudrun Sjodén Group har slutförts
- Avtal om förvärv av Plantagen, Nordens ledande butikskedja inom växter och växttillbehör

Efter periodens slut

- Försäljning av Euromaint avtalad i oktober – ingen resultat effekt
- Börsnotering av Arcus förbereds

Finansiell information

- Nedskrivningar av bokförda värden i Aibel, AH Industries, Biolin Scientific, Euromaint och Jøtul uppgår till 1,7 miljarder kronor, hänförligt till moderbolagets ägare, varav 1,1 miljarder kronor är hänförligt Aibel
- Resultat/resultatandelar från bolag uppgick till 332 Mkr (611), en minskning till följd av svag resultatutveckling i bolagen samt förändrad bolagsportfölj
- Resultat per aktie före och efter utspädning uppgick till -5,74 kr (3,34)
- Likvida medel i moderbolaget uppgick till 1 627 Mkr (4 282)

Ratos-koncernens nyckeltal baserat på IFRS

Mkr	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Nettoomsättning	6 305	5 546	18 579	17 962	24 480
Rörelseresultat	-2 023	1 136	-1 786	1 888	1 411
Resultat före skatt	-2 227	971	-2 220	1 422	892
varav Resultat/resultatandelar från bolag	149	211	332	611	664
varav Exitresultat portföljbolag		905		1 142	1 101
varav Nedskrivningar portföljbolag:					
hänförligt till moderbolagets ägare	-1 691	-84	-1 691	-84	-565
hänförligt till andel utan bestämmande inflytande	-609		-609		
Resultat per aktie efter utspädning	-5,34	2,69	-5,74	3,34	1,29
Eget kapital (hänförligt till moderbolagets ägare)			10 279	13 868	12 882
Avkastning på eget kapital %					4
Soliditet %			42	50	47
Periodens kassaflöde från den löpande verksamheten			201	305	1 252
Likvida medel i moderbolaget			1 627	4 282	4 677

Viktiga händelser, januari – september

Förvärv och avyttringar

- I september tecknades avtal om att förvärva 100% av aktierna i Plantagen, Nordens ledande butikskedja inom växter och växttillbehör. Köpeskillingen (equity value) för 100% av bolaget uppgår till cirka 1,2 miljarder NOK motsvarande ett enterprise value om cirka 2,9 miljarder NOK. Affären beräknas slutföras under fjärde kvartalet
- I september slutfördes förvärvet av Gudrun Sjödén Group, ett internationellt designföretag med unik färgstark design och tydlig hållbarhetsprofil. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 725 Mkr. Ratos har erlagt 152 Mkr och äger 30%. Avtal tecknat om en option att öka ägarandelen med ytterligare 40% 2018
- I september slutfördes förvärvet av Oase Outdoors, ett danskt familjeägt bolag som levererar högkvalitativ utrustning för camping och friluftsliv. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 380 MDKK. Ratos har erlagt 126 MDKK och äger 79%
- Som tidigare aviserats slutfördes under första halvåret förvärv av Serena Properties, ett nybildat fastighetsbolag med ett bestånd av 22 handelsfastigheter i Finland samt airteam, en ledande leverantör av ventilationslösningar i Danmark

Efter periodens slut

- I oktober ingick Ratos avtal om försäljning av 100% av aktierna i dotterbolaget Euromaint, Sveriges ledande underhållsföretag för spårtrafikbranschen. Försäljningspriset uppgår till cirka 650 Mkr (enterprise value). Avyttringen förväntas inte ge någon resultat effekt för Ratos beaktat periodens nedskrivning av bokfört värde. Investeringen har gett en negativ årlig genomsnittlig avkastning (IRR). Transaktionen förväntas slutföras under fjärde kvartalet 2016

- Ratos och dotterbolaget Arcus har beslutat att förbereda bolaget för en börsnotering. Närmare information om tidsplan och villkor kommer att kommuniceras i samband med att beslut fattas om notering

Nedskrivningar

- Nedskrivningar av bokförda värden i Aibel, AH Industries, Biolin Scientific, Euromaint och Jøtul uppgår till 1,7 miljarder kronor, hänförligt till moderbolagets ägare, varav 1,1 miljarder kronor är hänförligt till Aibel. I enlighet med IFRS belastar även minoritetens andel av nedskrivningen, 609 Mkr, Ratoskoncernens nettoresultat. Ytterligare information om nedskrivningarna återfinns under not 7

Kapitaltillskott/tilläggsköpeskillning

- Ratos har genomfört kapitaltillskott, vilket tidigare aviserats, till Euromaint om 120 Mkr, till Bisnode om 175 Mkr, till GS-Hydro om 5 MEUR och till Aibel om 316 MNOK. I september genomfördes kapitaltillskott till KVD om 15 Mkr
- Tilläggsköpeskillning om 4 MEUR har erlagts avseende TFS
- Bisnode har genomfört ett tilläggsförvärv av danska NN Markedsdata och stärker därmed sin marknadsposition i Danmark inom data & analys. Köpeskillingen (enterprise value) uppgick till cirka 80 MDKK varav Ratos tillförde 56 MDKK för sin ägarandel

Efter periodens slut

- Ratos har genomfört kapitaltillskott till GS-Hydro om 3 MEUR

På sidorna 6–14 finns mer information om viktiga händelser i bolagen.

Utveckling Ratos bolag ¹⁾

Mkr	2016 kv3				2016 kv1-3			
	Bolagen i sin helhet		Ratos andel		Bolagen i sin helhet		Ratos andel	
	Förändring		Förändring		Förändring		Förändring	
Portföljens nettomsättning	9 108	+14%	6 006	+10%	27 142	+13%	17 981	+9%
Portföljens EBITA	538	+2%	364	-6%	1 278	-17%	894	-15%
Portföljens operativa EBITA ²⁾	547	-5%	403	-4%	1 625	-3%	1 100	-4%

¹⁾ Jämförelse med motsvarande period föregående år och för jämförbara enheter.
²⁾ Exklusive jämförelsestörande poster.

Avstämning av Alternativa nyckeltal återfinns i not 3 på sidorna 28-29.

På sidan 15 finns en utförlig tabell där finansiell information för Ratos bolag redovisas för att underlätta analys. På www.ratos.se finns bland annat resultaträkningar och rapporter över finansiell ställning för samtliga Ratos bolag att tillgå i nedladdningsbara Excel-filer.

Vd kommenterar utvecklingen under årets första nio månader

Vi fortsätter vårt förändringsarbete

De senaste månaderna har varit händelserika på Ratos där vi fortsatt förändringen i portföljen med ett avtal om förvärv av Plantagen samtidigt som vi förbereder Arcus för en IPO samt tecknat avtal om att sälja Euromaint. Vi har också gjort betydande nedskrivningar av bokförda värden som en anpassning till rådande marknadssituation. Inom Ratos centrala organisation har effektiviseringar gjorts och vi har därför kunnat minska såväl vår organisation som kontorsyta och sänker därmed våra fasta operativa förvaltningskostnader. Tillsammans ser vi detta som viktiga åtgärder för att fortsätta utveckla Ratos.

Hög aktivitet i portföljen

För årets första nio månader visar portföljen en positiv omsättningstillväxt om +9% men ett försvagat operativt EBITA-resultat om -4%, justerat för Ratos ägarandel. Den svaga resultatutvecklingen förklaras främst av utvecklingen i GS-Hydro som möter fortsatt stor marknadsrelaterad osäkerhet med låga volymer inom både offshore- och det landbaserade segmentet. Tillsammans med ledningen i bolaget genomför vi nu betydande åtgärder för att anpassa bolaget till rådande marknadssituation.

Oljeservicebolaget Aibel verkar på en fortsatt tuff marknad och genomför omfattande omstruktureringsåtgärder för att stärka konkurrenskraften. Under tredje kvartalet tecknade bolaget ett betydande kontrakt på Dvalinfältet som sträcker sig fram till år 2020. Data- och analysföretaget Bisnode genomför som vi tidigare beskrivit ett omfattande förändringsprogram för att tillvarata den ökade efterfrågan inom data och analys, vilket innebär både organisationsförändringar, produktutveckling och effektivare processer.

Flera av våra bolag gör framsteg både operativt och strategiskt. Vin- och spritbolaget Arcus höjer produktionseffektiviteten genom ökade volymer i sin anläggning utanför Oslo och Diab fortsätter öka sin produktionskapacitet för att möta en fortsatt god efterfrågan. Norska byggtjänstebolaget HENT har nyligen etablerat sig på den svenska marknaden och fortsätter visa mycket stark tillväxt. KVD investerar betydande belopp för att uppgradera sin tekniska plattform och därmed bygga ut sitt kunderbjudande.

Våra nyförvärvade bolag Oase Outdoors och Gudrun Sjödén Group ingår i Ratos-koncernens resultat från och med 1 september och där driver vi nu utvecklingen vidare.

Intressanta förvärv och strategiska försäljningar

Transaktionsmarknaden är fortsatt stark och Ratos har under året genomfört flera transaktioner i enlighet med vår strategi att investera i nya intressanta bolag, genomföra tilläggsförvärv och realisera värden genom försäljningar. Förutom de tilläggsförvärv som TFS, Bisnode och airteam genomfört under året så har Ratos tecknat avtal om fem förvärv, varav det senaste är Plantagen, Nordens ledande butikskedja inom växter och växttillbehör. Bolaget har en ledande marknadsposition, ett starkt varumärke och ett attraktivt produktutbud och verkar på en stabilt växande marknad.

Däruöver tecknade Ratos efter periodens slut avtal om försäljning av Euromaint, förvärvat år 2007. Efter försäljningen av den tyska verksamheten och de strategiskt viktiga vunna kontrakten, exempelvis för Arlanda Express, känner vi att det är dags för en ny ägare att ta vid och utveckla bolaget vidare.

Vi är också glada att berätta att vi beslutat om att förbereda Arcus för en börsnotering. Ratos har ägt Arcus sedan 2005 och bolaget har utvecklats från en i huvudsak norsk spritproducent till en av Nordens ledande vin- och spritleverantörer. Idag är Arcus ett bolag med god tillväxt och lönsamhet och många starka konsumentvarumärken med fortsatt stor tillväxtpotential, varför vi ser att Arcus kommer passa bra i en börsnoterad miljö.

Nedskrivning av bokförda värden

Vissa av våra bolag verkar under tuffa marknadsförhållanden och visar en svag resultatutveckling. För att återspegla bolagens marknadsförutsättningar justerar vi våra bokförda värden. I tredje kvartalet har vi genomfört betydande nedskrivningar av bokförda värden hänförliga till portföljbolagen Aibel, AH Industries, Biolin Scientific, Euromaint och Jøtul. Sammantaget uppgår nedskrivningen av andelar i intresseföretag och goodwill hänförligt till moderbolagets ägare till 1,7 miljarder kronor.

Utsikter för 2016

För helåret 2016 kvarstår vår försiktiga makrosyn och vi förväntar oss en fortsatt skiftande marknadsbild. Aktivitetsnivån på transaktionsmarknaden förväntas fortsätta vara hög. Utsikterna för portföljens operativa resultatutveckling för helåret kvarstår och förväntas vara något lägre än föregående års resultat, justerat för Ratos ägarandel. Detta gäller för den bolagsportfölj vi äger vid utgången av tredje kvartalet.

När jag nu som tillförordnad vd, efter cirka 5 månader, lämnar över till Magnus Agervald som tillträder den 14 november kan jag se tillbaka på en händelserik och intensiv period som vd för ett oerhört spännande företag med fantastiska medarbetare och väldigt intressanta bolag i portföljen.

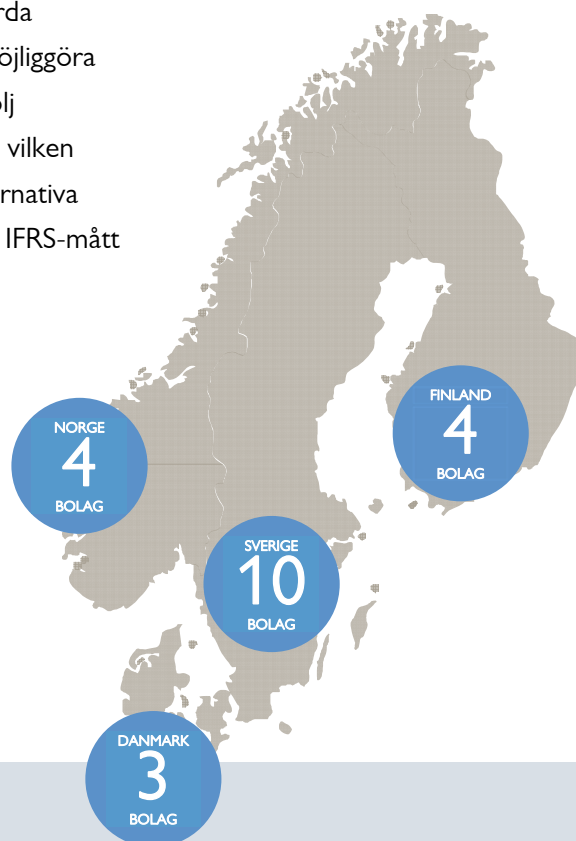
Lars Johansson

Bolagsöversikt

Ratos-koncernens nettoomsättning enligt IFRS uppgick för de första nio månaderna till 18 579 Mkr (17 962), vilket motsvarar en ökning om +3%. Rörelseresultatet för samma period uppgick till -1 786 Mkr (1 888), huvudsakligen hänförligt till nedskrivningar av bokförda värden. För att underlätta jämförelse mellan perioder och möjliggöra uppföljning av den löpande utvecklingen i Ratos bolagsportfölj presenteras i Ratos Bolagsöversikt viss finansiell information, vilken inte finns definierad i IFRS. En avstämning/brygga mellan alternativa nyckeltal som används i denna rapport och närmast liggande IFRS-mått återfinns i not 3.

Utveckling i Ratos bolagsportfölj

Ratos investerar främst i onoterade medelstora bolag i Norden och har 21 bolag i portföljen per 30 september 2016, varav tio bolag är kategoriserade som medelstora (mid cap) och elva bolag som små bolag (small cap). Största branscher sett till omsättning är Bygg, Konsumentvaror/Handel och Industri. Information som presenteras för respektive bolag avser bolagen i sin helhet och har ej justerats för Ratos ägarandel, med undantag för koncernmässigt bokfört värde.

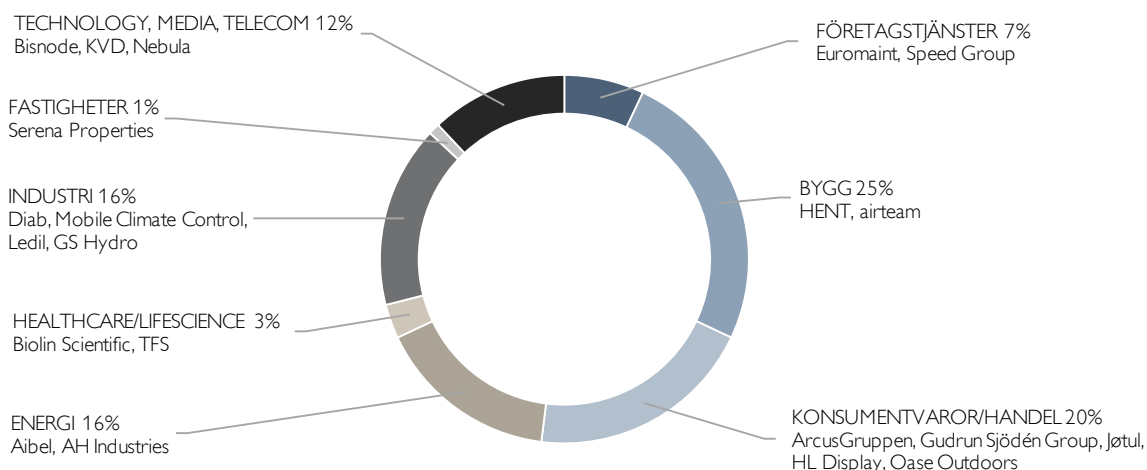

21 bolag med cirka

16 000* anställda

* Antalet anställda baseras på medelantal anställda under helåret 2015 för de 21 bolagen.

Omsättningsfördelning per bransch**

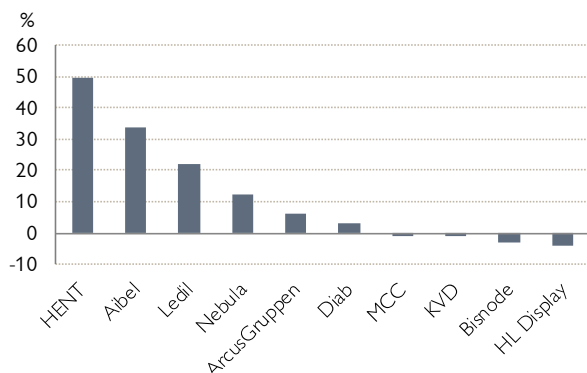

** Justerad för Ratos ägarandelar.

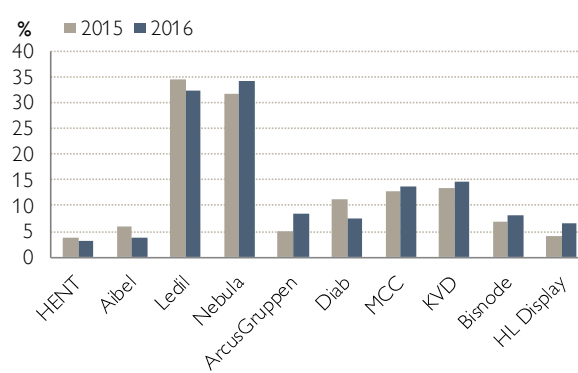
Medelstora bolag (mid cap)

Totalt uppvisar de medelstora bolagen en omsättningstillväxt om +14% och en ökning av operativ EBITA om +10% (redovisad EBITA +1%) under de första nio månaderna 2016, justerat för Ratos ägarandelar. Bolagens totala omsättning står för 75% av Ratos portföljs omsättning och 84% av dess operativa EBITA.

Omsättningsutveckling, lokal valuta

Operativ EBITA-marginal

Aibel

- Stark tillväxt, +34%, med hög aktivitet inom Field Development, framförallt hänförligt till nybyggnadskontrakt för Johan Sverdrup-fältet. Svag marknadsutveckling inom MMO och Modifikation
- God leverans i projektportföljen, men med lägre marginal. Det fyraåriga nybyggnadsprojektet på Johan Sverdrup-fältet löper enligt plan
- Mot bakgrund av en svag marknadsutveckling och ett avslutat underhållskontrakt på Ekofiskfältet har effektiviseringsåtgärder för att stärka konkurrenskraften genomförts under 2016 vilket inneburit nedbemanning. Resultatet har belastats med jämförelsestörande poster om totalt -144 MNOK
- Orderboken uppgick per 30 september 2016 till cirka 15 miljarder NOK, oförändrat jämfört med 30 september 2015. I juli vann Aibel Singapore ett större underhållskontrakt för Greater Enfieldfältet, kontraktet löper fram till år 2019. Efter periodens slut har Aibel vunnit ett viktigt underhållskontrakt på Dvalinfältet (norsk sockel), vilket sträcker sig fram till år 2020
- Till följd av den svaga marknadsutvecklingen har det bokförda värdet skrivits ned, vilket påverkar eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare med -1,1 miljarder SEK. I juli genomfördes kapitaltillskott till Aibel om 316 MNOK för Ratos ägarandel om 32%
- Mads Andersen, tidigare vd i OneSubsea Processing System, tillträder som ny vd från den 1 januari 2017 i samband med att Jan Skogseth går i pension

MNOK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	7 356	5 490
EBITA	140	279
Operativ EBITA	284	332
Operativ EBITA-marginal	3,9%	6,1%
Investeringsår	2013	
Bokfört värde (Mkr)	690	

Ägarandel

32%

Aibel är en ledande norsk leverantör av underhålls- och ombyggnadstjänster (MMO och Modifikation) till produktionsplattformar för olja och gas samt nybyggnadsprojekt (Field Development) inom olja, gas och förnyelsebar energi. Företaget har verksamhet längs hela den norska kusten samt i Asien. Kunderna är främst de stora oljebolagen verksamma på den norska kontinentalsockeln.

- God försäljningstillväxt om +6%, främst drivet av ökad efterfrågan inom vinsegmentet i Sverige samt förvärvet av Social Wines i Finland. God utveckling för akvavitkategorin i Norge, samt stabil utveckling för den totala spritförsäljningen
- Förbättrad EBITA till följd av ökade volymer och lägre produktionskostnader efter flytten av produktion från Aalborg till Gjelleråsen. Fortsatt resultatförbättring inom distributionsverksamheten Vectura (operativ EBITA -18 MNOK (-32)). Vectura vann under andra kvartalet ett större distributionsavtal
- Minoritetsandelar i tre av bolagets befintliga vinagenturverksamheter har förvärvats. Totalt innebar det en investering för Arcus om cirka 100 MNOK
- Efter periodens slut offentliggjordes att Ratos och dotterbolaget Arcus har beslutat att förbereda bolaget för en börsnotering. Närmare information om tidsplan och villkor kommer att kommuniceras i samband med att beslut fattas om notering

MNOK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	1 771	1 670
EBITA	140	87
Operativ EBITA	149	83
Operativ EBITA-marginal	8,4%	4,9%
Investeringsår	2005	
Bokfört värde (Mkr)	666	

Ägarandel

83%

Arcus är en ledande leverantör av vin och sprit i Norden genom både egna varumärken och ledande agenturer. Till bolagets mest kända egna varumärken inom sprit hör bland annat Aalborg Akvavit, Lysholm Linie Aquavit, Braastad Cognac och Gammel Dansk. Inom vin har Arcus både egna varumärken samt agenturverksamhet genom bland annat Vingruppen.

Bisnode

- Det omfattande förändringsarbetet för att stärka kärnverksamheten och modernisera kunderbjudandet pågår i hög takt. Som en effekt av högt fokus på förändringsarbetet och den produktionalisering som genomförs, uppgick den organiska intäktsutvecklingen justerat för valutaeffekter till -3%, främst hänförlig till minskade volymer i Sverige
- Strategiska initiativ för att stärka organisationen, utveckla erbjudandet och skapa lönsam tillväxt genomförs. Tack vare genomförda åtgärder har operativ EBITA ökat med cirka 25 Mkr jämfört med föregående år. Jämförelsestörande kostnader hänförliga till omstruktureringsarbete, framförallt nedbemanning, uppgick till 85 Mkr (14) under perioden. Ytterligare initiativ planeras
- För att möjliggöra omstruktureringsarbetet har Bisnode ingått ett nytt finansieringsavtal och Ratos har tillfört 175 Mkr motsvarande sin ägarandel. Bisnode förvärvade under tredje kvartalet danska NN Markedsdata och stärker därmed sin marknadsposition i Danmark inom data & analys. I samband med förvärvet tillförde Ratos 56 MDKK, motsvarande sin ägarandel om 70%

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	2 493	2 572
EBITA	115	160
Operativ EBITA	199	174
Operativ EBITA-marginal	8,0%	6,8%
Investeringsår	2004	
Bokfört värde (Mkr)	1 540	

Ägarandel

70%

Bisnode är en av Europas ledande leverantörer av beslutsstöd inom affärs-, kredit- och marknadsinformation. Kunderna är företag och organisationer i Europa som använder Bisnodes tjänster till att omvandla data till insikter för både dagliga frågor och stora strategiska beslut.

- Försäljningsökningen uppgick till +6%, justerat för valutaeffekter, med stark utveckling inom TIA*-segmentet och vindsegmentet i Nordamerika och Europa. Viss avmattning i vindsegmentet i Kina samt i marinsegmentet under perioden
- Planerade tillväxtsatsningar för att höja kapaciteten i Kina och USA har medfört ökade kostnader vilket påverkar resultatet negativt men är nödvändiga för att möta ökad efterfrågan
- Den nya anläggningen för IPN-skumproduktion i Kina invigdes i slutet av juni 2016, förväntas tas i produktion i december 2016 och nå full kapacitet under 2017
- Airbus godkände i maj Diabs nyligen framtagna F50 material, vilket innebär ett genombrott för Diab inom Aerospacesegmentet. Materialet används för flygplansinteriörer såsom säten, vägg- och golvpaneler

*Transport, Industry, Aerospace

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	1 126	1 093
EBITA	81	132
Operativ EBITA	86	124
Operativ EBITA-marginal	7,6%	11,3%
Investeringsår	2001/2009	
Bokfört värde (Mkr)	691	

Ägarandel

96%

Diab är ett globalt företag som utvecklar, tillverkar och säljer kärnmaterial till kompositkonstruktioner för bland annat vingar till vindkraftverk, skrov och däck till fritidsbåtar samt detaljer till flygplan, tåg, industriella applikationer och byggnader. Materialet har en unik kombination av egenskaper såsom låg vikt, hög hållfasthet, isolationsförmåga samt kemisk resistens.

- Mycket god försäljningstillväxt om +50% drivet av stark orderbok och god utveckling i pågående projekt
- Stabil lönsamhet som resultat av ökad omsättning samt effektivt genomförande i pågående projekt
- Mycket stark orderingång om 7,2 miljarder NOK. Under perioden tecknade HENT avtal om byggnation av ett hotell i Trondheim med ordervärde om cirka 800 MNOK, samt två genombrottskontrakt på den svenska marknaden värda totalt cirka 1,6 miljarder kr, en viktig etablering inom både privat och offentlig sektor i Sverige
- Orderboken per 30 september 2016 uppgick till cirka 10,1 miljarder NOK (cirka 9,3 miljarder NOK per 30 september 2015)

MNOK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	5 802	3 874
EBITA	180	140
Operativ EBITA	181	141
Operativ EBITA-marginal	3,1%	3,6%
Investeringsår	2013	
Bokfört värde (Mkr)	298	

Ägarandel

73%

HENT är en ledande norsk byggtreprenör med projekt i Norge och Sverige. Bolaget är inriktat på nybyggnation av offentliga och kommersiella fastigheter, och fokuserar sina resurser på projektutveckling, projektledning och inköp. Projekten genomförs i stor utsträckning av ett brett nätverk av kvalitetssäkrade underentreprenörer.

HL Display

- Efter avmattning under andra kvartalet sågs en positiv utveckling under tredje kvartalet, drivet av ökad efterfrågan i Väst- och Östeuropa samt inom Distributörssegmentet. Försäljningsutvecklingen justerad för valutaeffekter uppgick till -1% för perioden och till +2% för tredje kvartalet
- Positiv lönsamhetsutveckling drivet av tidigare genomförda omstruktureringar, däribland produktionsflytt från Sverige till Polen och konsolidering av logistikcenter
- Fortsatt fokus på försäljningsinitiativ, produktinnovation samt ökad effektivitet inom produktion

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	1 044	1 089
EBITA	56	2
Operativ EBITA	67	46
Operativ EBITA-marginal	6,4%	4,2%
Investeringsår	2001/2010	
Bokfört värde (Mkr)	829	

Ägarandel

99%

HL Display är en internationell leverantör av produkter och lösningar för butikskommunikation och varuexponering med verksamhet på 47 marknader. Tillverkning sker i Polen, Sverige, Kina och Storbritannien.

KVD

- God försäljningsutveckling inom Privatbil, +26%, svagare utveckling inom Företagsbil och Maskin & Tunga Fordon
- Stärkt operativ EBITA till följd av genomförd avveckling av den olönsamma norska auktionsverksamheten. Avvecklingskostnader belastar det redovisade resultatet
- Fortsatta satsningar inom IT och tjänsteutveckling för att öka kundnyttan på auktionssajterna. Kapitaltillskott om 15 Mkr genomfört

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	236	239
EBITA	24	29
Operativ EBITA	35	32
Operativ EBITA-marginal	14,7%	13,4%
Investeringsår	2010	
Bokfört värde (Mkr)	347	

Ägarandel

100%

KVD är Sveriges största oberoende nätbaserade marknadsplats för förmedling av begagnade bilar. Företaget driver auktionssajterna kvd.se, kvdnorge.no, kvdpro.com och kvdauctions.com, där förmedling av personbilar, tunga fordon och maskiner sker vid veckovisa nätauktioner. Antalet unika besökare uppgår till cirka 200 000 per vecka. I bolagets tjänsteerbjudande ingår värderingstjänster för personbilar.

Ledil

- Stark försäljningstillväxt om +22%, drivet av ökad efterfrågan på samtliga större marknader, Europa, Nordamerika och Asien
- Ökad EBITA till följd av högre försäljning
- Strategiska initiativ inom produktutveckling och försäljning, däribland etablering av nytt säljbolag i Nordamerika

MEUR	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	29,3	24,0
EBITA	9,5	8,3
Operativ EBITA	9,5	8,3
Operativ EBITA-marginal	32,2%	34,5%
Investeringsår	2014	
Bokfört värde (Mkr)	531	

Ägarandel

66%

Ledil är en finsk ledande global aktör inom sekundäroptik till LED-belysning. Produkterna säljs av egna säljare samt via agenter och distributörer i Europa, Nordamerika och Asien. Tillverkningen sker hos underleverantörer i Finland och Kina.

Mobile Climate Control

- Stabil försäljningsutveckling, +2% justerat för valutaeffekter. Stark försäljning inom Buss medan Nyttfordon utvecklats svagare
- Förbättrad lönsamhet främst genom ökad produktionseffektivitet
- Fokus på tillväxtinitiativ genom ökad marknadsnärvaro och produktutveckling

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	976	985
EBITA	132	124
Operativ EBITA	133	126
Operativ EBITA-marginal	13,6%	12,8%
Investeringsår	2007/2008	
Bokfört värde (Mkr)	1 116	

Ägarandel

100%

Mobile Climate Control (MCC) erbjuder kompletta klimatsystem för tre huvudsakliga kundsegment: bussar, nyttfordon och försvarsfordon. Cirka 80% av bolagets försäljning sker i Nordamerika och cirka 20% i Europa. De större produktionsanläggningarna finns i Kanada (Toronto), USA (Goshen) och Polen (Olawa)

Nebula

- Försäljningstillväxt om +12% drivet av ökad efterfrågan inom samtliga tjänsteområden och förvärvet av Telemetry
- Förbättrad lönsamhet som effekt av ökad försäljning drivet av initiativ inom sälj- och produktutveckling
- Fortsatta satsningar inom försäljning, kundlojalitet och kundservice

MEUR	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	26,1	23,2
EBITA	8,3	7,2
Operativ EBITA	8,9	7,4
Operativ EBITA-marginal	34,0%	31,8%
Investeringsår	2013	
Bokfört värde (Mkr)	276	

Ägarandel

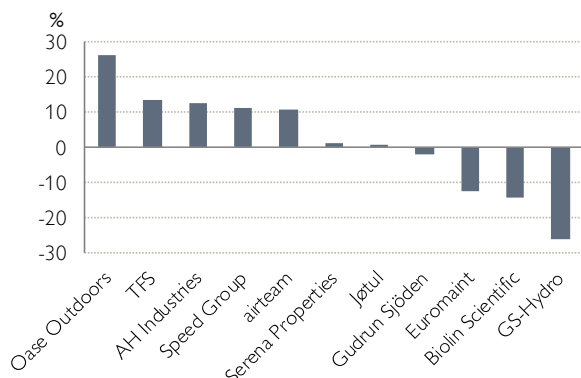
73%

Nebula är en marknadsledande leverantör av molntjänster, IT-drifttjänster och nätverkstjänster till små och medelstora företag på den finska marknaden. Bolaget har två datacenter i Finland och en egen leasad fiberstruktur mellan de största städerna i Finland. Sammanlagt har Nebula cirka 40 000 kunder. 90% av försäljningen är abonnemangsbaserad.

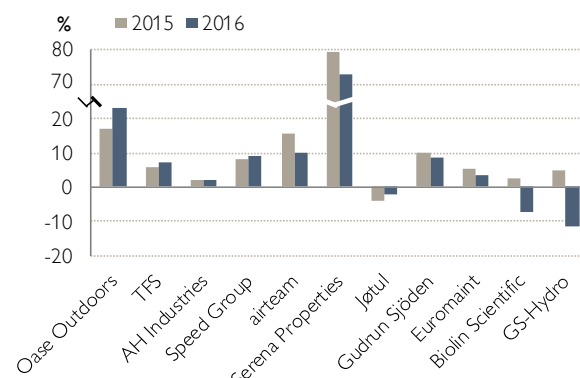
Små bolag (small cap)

Totalt uppvisar de små bolagen en negativ omsättningsutveckling om -4% och en minskning i operativ EBITA om -41% (redovisad EBITA -58%) under de första nio månaderna 2016, justerat för Ratos ägarandelar. Bolagens totala omsättning står för 25% av Ratos portföljs omsättning och 16% av dess operativa EBITA.

Omsättningsutveckling, lokal valuta

Operativ EBITA-marginal

AH Industries

- Positiv försäljningsutveckling, framförallt drivet av en bättre utveckling inom största affärsområdet Manufacturing Solutions samt Industrial Solutions, dock en fortsatt marknadsosäkerhet
- Högt fokus på förbättringsinitiativ för att öka produktionseffektiviteten inom samtliga affärsområden
- Nedskrivning av bokfört värde om 92 Mkr

MDKK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	640	568
EBITA	12	10
Operativ EBITA	12	12
Operativ EBITA-marginal	1,9%	2,1%
Investeringsår	2007	
Bokfört värde (Mkr)	37	

Ägarandel

70%

AH Industries är en ledande underleverantör av metallkomponenter, moduler och system samt tjänster till vindkraft-, cement- och mineralindustrin.

airteam

- Stark försäljningstillväxt om +11% och fortsatt god operativ lönsamhet. airteam har en projektbaserad verksamhet där omsättning samt lönsamhet för projekten varierar över tid och mellan perioder
- Transaktionsrelaterade och övriga engångskostnader uppgick till cirka 22 MDKK
- Fortsatt högt fokus på tillväxtsatsningar för att möjliggöra expansion. Under tredje kvartalet förvärvade airteam Ventek A/S, leverantör av ventilationslösningar, och förstärker därmed sin marknadsposition i Danmark

MDKK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	421	380
EBITA	21	59
Operativ EBITA	43	59
Operativ EBITA-marginal	10,1%	15,4%
Investeringsår	2016	
Bokfört värde (Mkr)	352	

Ägarandel

70%

airteam erbjuder högkvalitativa och effektiva ventilationslösningar i Danmark.

Biolin Scientific

- Negativ försäljningsutveckling om -14% till följd av svag efterfrågan inom Drug Discovery. Försämrade lönsamhet till följd av den svaga försäljningen
- Under perioden lanserades den nya produkten Q-sense Initiator inom Analytical Instruments som förväntas bidra positivt
- Nedskrivning av bokfört värde om 314 Mkr

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	142	165
EBITA	-14	2
Operativ EBITA	-10	4
Operativ EBITA-marginal	-7,3%	2,4%
Investeringsår	2010	
Bokfört värde (Mkr)	31	

Ägarandel

100%

Biolin Scientific utvecklar, tillverkar och säljer analysinstrument för forskning, utveckling och kvalitetskontroll. Bolagets största marknadsnisch är nanoteknik, främst materialvetenskap, cellanalys och biofysik.

Euromaint

- Lägre omsättning och EBITA, som effekt av främst lägre volymer på grund av tidigare avslutade kontrakt. Under tredje kvartalet förbättrades resultatet, drivet av ett fortlöpande effektiviseringsarbete
- I oktober ingick Ratos avtal om försäljning av 100% av aktierna i Euromaint. Försäljningspriset uppgick till 650 Mkr (enterprise value). Avyttringen förväntas inte ge någon exitresultateffekt för Ratos beaktat periodens nedskrivning av bokfört värde om 122 Mkr. Transaktionen förväntas slutföras i fjärde kvartalet 2016

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	1 061	1 211
EBITA	39	66
Operativ EBITA	39	66
Operativ EBITA-marginal	3,6%	5,4%
Investeringsår	2007	
Bokfört värde (Mkr)	68	

Ägarandel

100%

Euromaint är Sveriges ledande oberoende underhållsföretag för spårtrafikbranschen.

GS-Hydro

- Fortsatt mycket svag utveckling och efterfrågan inom både offshoresegmentet och det landbaserade segmentet. Resultatet påverkas negativt av låg volym, prispress, överkapacitet och ökade kostnader i enskilda projekt, men positivt av genomförda besparingsåtgärder
- Genomförande av globalt omstruktureringsprogram med fokus på effektivitet och kostnadsbesparingar fortsätter, inklusive kraftig nedbemanning på flertal större marknader samt effektivisering av logistik genom centralisering av lager. Kapitaltillskott genomfört om 5 MEUR samt om 3 MEUR efter periodens slut

MEUR	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	71,0	96,1
EBITA	-10,1	3,7
Operativ EBITA	-8,0	4,5
Operativ EBITA-marginal	-11,3%	4,7%
Investeringsår	2001	
Bokfört värde (Mkr)	127	

Ägarandel

100%

GS-Hydro är en ledande global leverantör av icke-svetsade rör-system. Produkterna och tjänsterna används inom marin- och offshoreindustrin samt inom landbaserade segment som pappers- och metallindustri samt i testutrustning för fordonsindustrin.

Gudrun Sjödén Group

- Efter ett framgångsrikt första halvår med ökad online försäljning och god lönsamhetsutveckling, försvagades försäljningen något under tredje kvartalet på grund av en mild höst och därmed lägre försäljning av vinterkollektionen på huvudmarknaderna Sverige och Tyskland. EBITA något lägre än föregående år till följd av lägre försäljning
- Fokus på global expansion och utveckling av e-handel
- Bolaget är en del av Ratos-koncernens resultat från 1a september

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	512	524
EBITA	45	52
Operativ EBITA	45	52
Operativ EBITA-marginal	8,8%	10,0%
Investeringsår	2016	
Bokfört värde (Mkr)	161	

Ägarandel

30%

Internationellt designföretag med unik färgstark design och tydlig hållbarhetsprofil

Jøtul

- Försäljningen ökade med +1%, god utveckling i Norge men svagt respektive mycket svagt på de två huvudmarknaderna Nordamerika och Frankrike. Förlusten minskade till följd av fördelaktiga mixeffekter
- Fortsatt högt fokus på förbättring av produktionseffektiviteten
- Nedskrivning av bokfört värde om 81 Mkr

MNOK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	593	589
EBITA	-19	-28
Operativ EBITA	-14	-22
Operativ EBITA-marginal	-2,3%	-3,8%
Investeringsår	2006	
Bokfört värde (Mkr)	0	

Ägarandel

93%

Norska Jøtul är en global leverantör av braskaminer med huvudsaklig tillverkning i Norge och Danmark.

Oase Outdoors

- Stark försäljningstillväxt om +26% bland annat drivet av högre volym, valutaeffekter samt prisökningar. Positiv lönsamhetsutveckling drivet av den starka försäljningen. Oases försäljning har starka säsongvariationer där fakturering till största del sker under första halvåret medan tredje och framförallt fjärde kvartalet normalt är försäljningsmässigt små. Förvärvsrelaterade engångskostnader uppgick till cirka 12 MDKK
- Stort fokus på tillväxtsatsningar och produktutveckling
- Bolaget är en del av Ratos-koncernens resultat från 1a september

MDKK	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	324	257
EBITA	59	42
Operativ EBITA	75	43
Operativ EBITA-marginal	23,0%	16,9%
Investeringsår	2016	
Bokfört värde (Mkr)	155	

Ägarandel

79%

Danskt bolag som utvecklar, designar och säljer högkvalitativ utrustning för camping och friluftsliv.

Serena Properties

- God utveckling av hyresintäkter och lönsamhet med flera förlängda hyresavtal
- Fortsatt aktiv förvaltning av fastighetsportföljen med fokus på att utveckla respektive handelsplats och renodla portföljen. Försäljning av en mindre fastighet har genomförts till ett värde om 2,3 MEUR, vilket översteg värderingen vid Ratos förvärv

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	127	126
EBITA	93	100
Operativ EBITA	93	100
Operativ EBITA-marginal	73,3%	79,3%
Investeringsår	2016	
Bokfört värde (Mkr)	396	

Ägarandel*

56%

Serena Properties är ett nybildat fastighetsbolag med ett bestånd av 21 kommersiella volymhandelsfastigheter i 14 medelstora städer i Finland. *Serena Properties är ett joint venture där Ratos och Varma har gemensamt bestämmande inflytande och bolaget redovisas därmed enligt kapitalandelsmetoden i koncernen.

Speed Group

- Omsättningsökning drivet av ökad efterfrågan inom logistikaffären, som påverkar resultatet positivt
- Peter Nilsson, tidigare styrelsemedlem i Speed och med erfarenhet av ledande befattningar inom logistikbranschen, senast som vd för DHL:s norska och svenska supply chain-verksamhet, tillträdde som ny vd i oktober. Ingvar Nilsson, tidigare nordeuropachef för Schenker, är ny styrelseordförande sedan juli

Mkr	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	426	384
EBITA	39	16
Operativ EBITA	39	32
Operativ EBITA-marginal	9,2%	8,4%
Investeringsår	2015	
Bokfört värde (Mkr)	301	

Ägarandel

70%

Speed Group är en svensk leverantör av tjänster som sträcker sig från bemanning och rekrytering till fullskaligt övertagande av lagerhantering, samt produktion och utbildning.

TFS

- Tjänsteomsättningen* uppgick till 43,7 MEUR (38,5), vilket motsvarade en tillväxt om +14%. Fortsatt stark orderbok och positiv book-to-bill (orderingång/omsättning)
- Tilläggsköpeskilling om 4 MEUR erlagd
- Fortsatta satsningar på tjänsteutbud, organisation och operationell effektivitet. I oktober tecknades avtal om förvärv av tyska SCIderm, en dermatologifokuserad CRO med stor strategisk betydelse för TFS

MEUR	kv1-3	
	2016	2015
Omsättning	59,0	51,9
EBITA	4,3	3,1
Operativ EBITA	4,3	3,0
Operativ EBITA-marginal	7,3%	5,9%
Investeringsår	2015	
Bokfört värde (Mkr)	192	

Ägarandel

60%

TFS genomför, på uppdrag av läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikindustrin, kliniska studier i human fas.

* TFS och övriga CROs (contract research organisations) har två intäktslag enligt IFRS: 1) Tjänsteomsättning (som är den faktiska inkomstbringande försäljningen) och 2) vidarefakturerings utlägg (t ex för resor, laboratoriekostnader, övriga omkostnader) till ingen eller mycket låg marginal. I allt väsentligt är det tjänsteomsättningen som är av intresse för bolagets utveckling och intjäning.

Ratos bolag 30 september 2016

Mkr	Portföljens nettoomsättning					Portföljens EBITA				
	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
AH Industries	310	222	805	714	929	12	0	15	13	15
Aibel	2 493	1 824	7 354	5 836	7 728	91	37	140	297	279
airteam ¹⁾	191	223	529	478	629	12	44	26	74	94
ArcusGruppen	618	613	1 771	1 775	2 586	75	70	140	92	218
Biolin Scientific	53	57	142	165	227	1	4	-14	2	8
Bisnode	793	822	2 493	2 572	3 535	62	57	115	160	280
Diab	350	352	1 126	1 093	1 450	23	47	81	132	154
Euromaint	310	365	1 061	1 211	1 735	7	7	39	66	74
GS-Hydro	220	260	666	901	1 175	-28	6	-95	35	12
Guðrun Sjöden Group ²⁾	184	204	512	524	711	25	25	45	52	74
HENT	1 951	1 400	5 801	4 118	5 716	51	43	180	149	189
HL Display	368	378	1 044	1 089	1 488	27	7	56	2	8
Jøtul	220	244	592	626	930	3	13	-19	-29	0
KVD	71	77	236	239	317	6	11	24	29	29
Ledil	100	82	275	225	297	31	29	89	78	95
Mobile Climate Control	333	340	976	985	1 264	57	53	132	124	152
Nebula	82	77	244	218	299	29	27	78	67	87
Oase Outdoors ³⁾	88	65	408	323	333	-6	0	74	52	37
Serena Properties ⁴⁾	42	42	127	126	167	26	33	93	100	133
Speed Group	141	135	426	384	536	18	-2	39	16	25
TFS	191	189	553	487	689	15	14	40	29	45

Summa bolagen i sin helhet   **9 108**   **7 968**   **27 142**   **24 088**   **32 740**   **538**   **525**   **1 278**   **1 539**   **2 007**
Förändring   **+14%**   **+13%**   **+2%**   **-17%**

Summa justerad för Ratos ägarandel   **6 006**   **5 481**   **17 981**   **16 511**   **22 534**   **364**   **389**   **894**   **1 050**   **1 405**
Förändring   **+10%**   **+9%**   **-6%**   **-15%**

Mkr	Portföljens operativa EBITA ^{A)}					Portföljens avskrivningar	Portföljens investeringsringar ^{B)}	Portföljens kassaflöde ^{C)}	Portföljens räntebärande netto-skulder			Koncernmässigt värde	Ratos ägarandelar
	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015				2016 kv1-3	2016 kv1-3	2016 kv1-3		
AH Industries	12	2	15	15	8	26	9	-3	306	37	70		
Aibel	31	63	284	353	480	85	44	526	2 770	690	32		
airteam ¹⁾	16	44	54	74	94	1			246	352	70		
ArcusGruppen	81	66	149	88	239	34	42	-91	1 328	666	83		
Biolin Scientific	1	5	-10	4	10	11	13	-4	149	31	100		
Bisnode	82	58	199	174	332	91	112	43	1 785	1 540	70		
Diab	23	39	86	124	146	48	89	-54	867	691	96		
Euromaint	7	7	39	66	87	20	7	4	447	68	100		
GS-Hydro	-19	8	-75	43	26	18	9	-93	419	127	100		
Guðrun Sjöden Group ²⁾	25	25	45	52	74	6			-16	161	30		
HENT	51	43	181	150	190	5	4	258	-839	298	73		
HL Display	33	22	67	46	66	26	17	-20	625	829	99		
Jøtul	5	15	-14	-23	6	36	23	-103	617	0	93		
KVD	12	11	35	32	38	7	9	14	143	347	100		
Ledil	31	29	89	78	95	1	1	58	128	531	66		
Mobile Climate Control	58	53	133	126	154	10	10	44	381	1 116	100		
Nebula	29	28	83	69	90	15	14	60	458	276	73		
Oase Outdoors ³⁾	9	1	94	55	40	2			193	155	79		
Serena Properties ⁴⁾	26	33	93	100	133		1 809	-1 710	1 123	396	56		
Speed Group	18	11	39	32	42	7	5	108	-66	301	70		
TFS	16	13	41	29	45	2	8	-40	15	192	60		
Summa bolagen i sin helhet	547	576	1 625	1 683	2 397				11 078	8 804			
Förändring	-5%		-3%										
Summa justerad för Ratos ägarandel	403	418	1 100	1 145	1 633								
Förändring	-4%		-4%										

A) EBITA, justerat för jämförelsestörande poster.

B) Investeringar exklusive förvärv av företag.

C) Kassaflöde från löpande verksamhet och investeringsverksamhet före förvärv och avyttring av företag.

Samtliga siffror i tabellen ovan avser 100% av respektive bolag, förutom koncernmässiga värden, vilka utgår från Ratos ägda andelar. För att underlätta jämförelser mellan åren och ge jämförbar struktur proformeras i tillämpliga fall vissa bolag. Proformeringar som skett under 2016 framgår i not nedan. På www.ratos.se finns utförlig resultaträkning, rapport över finansiell ställning och rapport över kassaflöde för samtliga bolag.

1) airteams resultat för 2016 och 2015 är proformerat avseende Ratos förvärv samt för ny finansiering och koncernstruktur.

2) Guðrun Sjöden Groups resultat 2016 och 2015 är proformerat avseende Ratos förvärv. Den tyska verksamheten har inkluderats i sin helhet under perioden 2015.

3) Oase Outdoors resultat för 2016 och 2015 är proformerat avseende Ratos förvärv samt för ny finansiering och koncernstruktur.

4) Serena Properties resultat för 2016 och 2015 är proformerat avseende Ratos förvärv samt för ny finansiering och koncernstruktur.

Finansiell information

Ratos resultat

Mkr	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Resultat/resultatandelar före skatt ¹⁾			
AH Industries (70%)	6	-9	-15
Aibel (32%)	-97	8	-75
ArcusGruppen (83%)	2	-20	106
Biolin Scientific (100%)	-23	-4	3
Bisnode (70%)	-79	53	201
Diab (96%)	61	97	105
Euromaint (100%)	9	-8	-224
GS-Hydro (100%)	-95	39	11
HENT (73%)	169	155	194
HL Display (99%)	41	-27	-28
Jøtul (93%)	-14	-57	-42
KVD (100%)	22	23	21
Ledil (66%)	83	62	65
Mobile Climate Control (100%)	109	91	108
Nebula (73%)	55	55	71
Summa bolag i portföljen alla redovisade perioder	250	458	502
airteam (70%) ²⁾	4		
Gudrun Sjødén Group (30%) ³⁾	1		
Oase Outdoors (79%) ⁴⁾	-12		
Serena Properties (56%) ⁵⁾	41		
Speed Group (70%) ⁶⁾	20	1	10
TFS (60%) ⁷⁾	30		-2
Summa bolag förvärvade under redovisade perioder	83	1	8
Hafa Bathroom Group (100%) ⁸⁾		3	3
Inwido (10%) ⁹⁾		42	42
Nordic Cinema Group (58%) ¹⁰⁾		108	108
Summa bolag avyttrade under redovisade perioder		153	153
Summa resultat/resultatandelar	332	611	664
Exit Nordic Cinema Group		905	905
Exit Inwido		236	290
Exit Hafa Bathroom Group			-93
Summa exitresultat		1 142	1 101
Nedskrivning AH Industries	-92		-85
Nedskrivning Aibel ¹¹⁾	-1 692		
Nedskrivning Biolin Scientific	-314		
Nedskrivning Euromaint	-122		-480
Nedskrivning Hafa Bathroom Group		-84	
Nedskrivning Jøtul	-81		
Resultat från bolag	-1 968	1 669	1 200
Intäkter och kostnader i moderbolaget och centrala bolag			
Operativa förvaltningskostnader	-195	-148	-208
Övriga kostnader, inkl. transaktionskostnader	-25	-42	-47
Kostnader, vilka kommer att belasta portföljbolag	-32	-17	3
Finansiella poster	0	-40	-56
Koncernens resultat före skatt	-2 220	1 422	892

¹⁾ Dotterföretagens resultat ingår med 100%. Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden ingår med ägd andel av resultat före skatt.

²⁾ airteam ingår i koncernens resultat från och med april 2016.

³⁾ Gudrun Sjødén Group ingår i koncernens resultat med en ägarandel om 30% från och med september 2016.

⁴⁾ Oase Outdoors ingår i koncernens resultat från och med september 2016.

⁵⁾ Serena Properties ingår som ett joint venture i koncernens resultat med en ägarandel om 56% från och med januari 2016.

⁶⁾ Speed Group ingår i koncernens resultat från och med september 2015.

⁷⁾ TFS ingår i koncernens resultat från och med oktober 2015.

⁸⁾ Hafa Bathroom Group ingår som dotterföretag i koncernens resultat till oktober 2015.

⁹⁾ Inwido ingår som intresseföretag i koncernens resultat med en ägarandel

uppgående till 31% fram till april 2015 respektive 10% fram till oktober 2015 då hela innehavet avyttrades.

¹⁰⁾ Nordic Cinema Group ingår i koncernens resultat till och med juni 2015. Hela innehavet avyttrades i juli 2015.

¹¹⁾ I enlighet med IFRS belastar även andel hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande, 609 Mkr, Ratos-koncernens rörelseresultat.

Ratos resultat

Resultatet före skatt för de första nio månaderna 2016 uppgick till -2 220 Mkr (1 422). Det negativa redovisade resultatet påverkas av nedskrivningar om sammanlagt 2 300 Mkr, varav 1 691 Mkr är hänförligt till moderbolagets ägare.

Resultat/resultatandelar från bolagen ingår med 332 Mkr (611). Det lägre resultatet jämfört med föregående år är främst hänförligt till den svaga marknadsutvecklingen inom offshore som påverkar Aibel och GS-Hydro samt negativa valutaeffekter i Bisnodes finansnetto. Dessutom påverkas resultatet av effekter från en förändrad bolagsportfölj där bland annat Nordic Cinema Group avyttrats under 2015.

Periodens relativt sett höga skattekostnad beror på genomförda nedskrivningar, vilka är ej skattemässigt avdragsgilla samt skattemässiga förluster i Ratos moderbolag och i vissa portföljbolag, vilka inte har aktiverats.

Intäkter och kostnader i moderbolaget och centrala bolag

Ratos centrala intäkter och kostnader uppgick till -252 Mkr (247). Operativa förvaltningskostnader uppgick till -195 Mkr (-148). De operativa förvaltningskostnaderna består bland annat av löpande kostnader som personalkostnader, noterings- och revisionskostnader, styrelsearvoden samt kostnader relaterade till Ratos nordiska verksamhet.

I de operativa förvaltningskostnaderna ingår vidare 28 Mkr avseende lönekostnader samt pension och avgångsersättningar, inklusive sociala avgifter, hänförliga till organisatoriska förändringar genomförda första halvåret så som vd-byte och effektivisering av verksamheten.

Kassaflöde och finansiell ställning

Periodens kassaflöde uppgår till -2 892 Mkr (710), varav kassaflöde från den löpande verksamheten stod för 201 Mkr (305), kassaflöde från investeringsverksamheten för -2 399 Mkr (1 845) och kassaflöde från finansieringsverksamheten för -694 Mkr (-1 440). Ratos kassaflöde påverkas, utöver förhållanden i portföljbolagens löpande verksamhet, av effekter från förändringar i bolagsportföljen.

Koncernens likvida medel var vid periodens slut 3 752 Mkr (5 985) och räntebärande nettoskuld uppgick till 5 275 Mkr (2 821).

Moderbolaget

Moderbolagets resultat före skatt uppgick till -1 156 Mkr (878). Moderbolagets likvida medel uppgick till 1 627 Mkr

(4 282). Därutöver finns en kreditfacilitet om 2,2 miljarder kr, ett bemyndigande från årsstämman 2016 att emittera högst 35 miljoner Ratos B-aktier i samband med avtal om förvärv samt ett bemyndigande att emittera sammanlagt högst 1 250 000 preferensaktier, C- och/eller D-aktier, i samband med avtal om förvärv.

Ratos B-aktie

Resultatet per aktie före utspädning uppgick till -5,74 kr (3,34). Slutkursen per den 30 september för Ratos B-aktie var 40,74 kr. Totalavkastningen på B-aktien uppgick under de första nio månaderna 2016 till -11%, att jämföra med utvecklingen för SIX Return Index som var +6%.

Bolagsstämman 2016 beslutade om en ordinarie utdelning om 3,25 kr per aktie (3,25) av serie A och B.

Ratos preferensaktie

Slutkursen den 30 september för Ratos preferensaktie av serie C var 1 880 kr. Utdelningen följer bolagsordningen och uppgår till 100 kr per år och betalas kvartalsvis i februari, maj, augusti och november. Inlösen kan ske efter styrelsebeslut till ett belopp om 2 012,50 kr (motsvarande 115% av teckningskursen) fram till årsstämman 2017, därefter sker inlösen till 1 837,50 kr (motsvarande 105% av teckningskursen). Utdelning betalades ut den 18 februari 2016 med avstämningsdag den 15 februari 2016, om totalt 18 Mkr, den 18 maj 2016 med avstämningsdag den 13 maj 2016, om totalt 18 Mkr samt den 18 augusti 2016 med avstämningsdag den 15 augusti 2016 om totalt 18 Mkr.

Återköp och antal aktier

Under de första nio månaderna 2016 har 31 985 preferensaktier av serie C återköpts till en genomsnittlig kurs om 1 886 kr per aktie. Per den 30 september 2016 har totalt 121 839 preferensaktier av serie C återköpts. Inga återköp av B-aktier har skett och inga köpoptioner har utnyttjats under perioden. 1 344 B-aktier har i enlighet med årsstämmans beslut överlåtits till administrativ personal. Ratos ägde vid slutet av september 5 126 678 B-aktier (motsvarande 1,6% av totalt antal aktier), återköpta till en genomsnittlig kurs om 68 kr.

Per den 30 september uppgick det totala antalet aktier i Ratos (A- och B-aktier samt preferensaktier) till 324 970 896 och antalet röster till 108 670 444. Antalet utestående A- och B-aktier uppgick till 319 014 634 och antalet utestående preferensaktier uppgick till 708 161. Genomsnittligt antal B-aktier i Ratos ägo under de första nio månaderna 2016 var 5 126 538 (5 128 279 under helåret 2015).

Ratos eget kapital ¹⁾

Den 30 september 2016 uppgick Ratos eget kapital (hänförligt till moderbolagets ägare) till 10 279 Mkr

(11 821 Mkr den 30 juni 2016), motsvarande 28 kr per utestående aktie (33 kr den 30 juni 2016).

Mkr	2016-09-30	% av eget kapital
AH Industries	37	0
Aibel	690	7
airteam	352	3
ArcusGruppen	666	6
Biolin Scientific	31	0
Bisnode	1 540	15
Diab	691	7
Euromaint	68	1
GS-Hydro	127	1
Guhrun Sjöden Group	161	2
HENT	298	3
HL Display	829	8
Jøtul	0	0
KVD	347	3
Ledil	531	5
Mobile Climate Control	1 116	11
Nebula	276	3
Oase Outdoors	155	2
Serena Properties	396	4
Speed Group	301	3
TFS	192	2
Summa	8 804	86
Övriga nettotillgångar i moderbolaget och centrala bolag	1 475 ³⁾	14
Eget kapital (hänförligt till moderbolagets ägare)	10 279	100
Eget kapital per stamaktie, kr ²⁾	28	

¹⁾ Innehaven visas till koncernmässiga värden, vilket motsvaras av koncernens andel i innehavens eget kapital, eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella internvinster. Därutöver inkluderas även aktieägarlån.

²⁾ Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare med avdrag för utestående preferenskapital, dividerat med antal utestående stamaktier vid periodens slut. Preferenskapital per preferensaktie uppgår till 1 837,50, vilket motsvarar inlösenbeloppet efter årsstämman 2017.

³⁾ Varav likvida medel i moderbolaget 1 627 Mkr

Kreditfaciliteter

Moderbolaget har en lånefacilitet på 2,2 miljarder kr inklusive checkräkningskredit. Syftet med faciliteten är att dels kunna använda den vid behov av överbryggnadsfinansiering vid förvärv, dels kunna finansiera utdelning och löpande driftskostnader under en period med få eller inga exits. I normalfallet ska moderbolaget vara obelånat. Vid periodens slut var krediten outnyttjad.

Övrigt

I enlighet med beslut på Ratos årsstämma den 14 april 2016 har bolagets större ägare/ägargrupper mellan sig utsett en valberedning med styrelsens ordförande Jonas Wiström som sammankallande. Till ordförande har Jan Andersson (på uppdrag av Ratos huvudägare och ett antal större svenska institutioner) utsetts. Övriga ledamöter är: Ulf Fahlgren (Akademiinvest), Jan Söderberg (Ragnar Söderbergs stiftelse samt eget och närståendes innehav), Maria Söderberg (Torsten Söderbergs stiftelse), Per-Olof Söderberg (eget och närståendes innehav) och Jonas Wiström (ordförande i Ratos styrelse). Ratos årsstämma kommer att avhållas den 6 april 2017 på Skandiascenen, Cirkus, i Stockholm.

Finansiella rapporter

Koncernens resultaträkning

Mkr	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Nettoomsättning	6 305	5 546	18 579	17 962	24 480
Övriga rörelseintäkter	11	16	32	51	120
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning	-8	-14	43	17	0
Aktiverat arbete för egen räkning	18	18	58	58	88
Råvaror och förnödenheter	-3 478	-2 887	-10 070	-9 113	-12 395
Kostnader för ersättning till anställda	-1 608	-1 494	-5 073	-5 018	-6 824
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-765	-214	-1 029	-556	-1 345
Övriga kostnader	-806	-755	-2 563	-2 721	-3 890
Realisationsresultat vid försäljning av koncernföretag	7	909	-2	908	901
Nedskrivningar och realisationsresultat för investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-1 692		-1 692	236	290
Andelar av resultat före skatt från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden ¹⁾	-6	11	-69	65	-14
Rörelseresultat	-2 023	1 136	-1 786	1 888	1 411
Finansiella intäkter	16	11	55	51	88
Finansiella kostnader	-221	-176	-489	-518	-606
Finansnetto	-205	-166	-434	-467	-518
Resultat före skatt	-2 227	971	-2 220	1 422	892
Skatt	-52	-66	-138	-174	-252
Andel av skatt från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden ¹⁾	5	4	18	-4	36
Periodens resultat	-2 274	908	-2 340	1 244	676
<i>Periodens resultat hänförligt till:</i>					
Moderbolagets ägare	-1 687	878	-1 778	1 128	496
Innehav utan bestämmande inflytande	-587	31	-563	117	180
Resultat per aktie, kr					
- före utspädning	-5,34	2,69	-5,74	3,34	1,29
- efter utspädning	-5,34	2,69	-5,74	3,34	1,29

¹⁾ Skatt hänförligt till andelar av resultat före skatt från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden presenteras på egen rad.

Koncernens rapport över totalresultat

Mkr	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Periodens resultat	-2 274	908	-2 340	1 244	676
Övrigt totalresultat					
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen:					
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner, netto	-87	0	-87	2	86
Skatt hänförlig till poster som inte ska återföras i resultaträkningen	21	0	21	-3	-22
	-66	0	-66	-1	64
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen:					
Periodens omräkningsdifferenser	327	-57	653	-243	-546
Periodens förändring av säkringsreserv	5	-7	7	-4	1
Skatt hänförlig till poster som senare kan återföras till resultaträkningen	-1	1	-2	1	0
	331	-62	657	-245	-545
Periodens övrigt totalresultat	264	-62	591	-246	-482
Periodens summa totalresultat	-2 009	846	-1 749	998	194
<i>Periodens summa totalresultat hänförligt till:</i>					
Moderbolagets ägare	-1 506	846	-1 367	966	152
Innehav utan bestämmande inflytande	-503	-1	-381	33	41

Rapport över finansiell ställning för koncernen i sammandrag

Mkr	2016-09-30	2015-09-30	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	13 588	13 039	12 671
Övriga immateriella anläggningstillgångar	1 862	1 660	1 623
Materiella anläggningstillgångar	1 838	1 836	1 789
Finansiella anläggningstillgångar	1 839	2 997	2 522
Uppskjutna skattefordringar	593	545	490
Summa anläggningstillgångar	19 721	20 078	19 094
Omsättningstillgångar			
Varulager	2 104	2 238	1 890
Kortfristiga fordringar	4 956	4 361	4 875
Likvida medel	3 752	5 985	6 455
Tillgångar som innehas för försäljning	8		308
Summa omsättningstillgångar	10 819	12 585	13 529
Summa tillgångar	30 540	32 663	32 623
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande	12 733	16 425	15 302
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	7 058	5 555	5 886
Ej räntebärande skulder	383	312	451
Pensionsavsättningar	568	467	454
Övriga avsättningar	114	138	112
Uppskjutna skatteskulder	531	405	392
Summa långfristiga skulder	8 653	6 877	7 294
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	1 717	2 830	2 346
Ej räntebärande skulder	6 889	5 949	6 796
Avsättningar	547	582	595
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning			291
Summa kortfristiga skulder	9 154	9 360	10 028
Summa eget kapital och skulder	30 540	32 663	32 623

Rapport över förändringar i koncernens eget kapital i sammandrag

Mkr	2016-09-30			2015-09-30			2015-12-31		
	Moderbolagets ägare	Innehav utan best inflytande	Totalt eget kapital	Moderbolagets ägare	Innehav utan best inflytande	Totalt eget kapital	Moderbolagets ägare	Innehav utan best inflytande	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital	12 882	2 419	15 302	14 027	2 982	17 009	14 027	2 982	17 009
Justering ¹⁾	-25	-5	-30						
Justerat eget kapital	12 858	2 414	15 272	14 027	2 982	17 009	14 027	2 982	17 009
Periodens summa totalresultat	-1 367	-381	-1 749	966	33	998	152	41	194
Utdelning	-1 108	-22	-1 130	-1 120	-36	-1 156	-1 120	-210	-1 330
Innehav utan bestämmande inflytandes andel av kapitaltillskott		477	477		1	1		20	20
Nettoeffekt, återköp av egna aktier	-60		-60				-166		-166
Optionspremier	2		2	3		3	3		3
Säljoption, framtida förvärv från innehav utan bestämmande inflytande	-4	-15	-19					-139	-139
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande	-41	-18	-59	-9		-9	-15	-2	-18
Avyttring av andel i dotterföretag till innehav utan bestämmande inflytande				1	3	4	2	3	5
Innehav utan bestämmande inflytande vid förvärv		-1	-1		125	125		274	274
Innehav utan bestämmande inflytande i avyttrat företag					-551	-551		-551	-551
Utgående eget kapital	10 279	2 454	12 733	13 868	2 557	16 425	12 882	2 419	15 302

¹⁾ Avser justering av förvärvsanalys från 2013 i ArcusGruppen.

Rapport över kassaflöden för koncernen

Mkr	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	-2 220	1 422	892
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	3 213	-764	203
	993	657	1 096
Betald inkomstskatt	-201	-191	-288
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	792	466	807
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager	-98	-168	83
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	462	475	-293
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder	-955	-468	655
Kassaflöde från den löpande verksamheten	201	305	1 252
Investeringsverksamheten			
Förvärv, koncernföretag	-1 187	-339	-587
Avyttring, koncernföretag	-2	1 532	1 532
Förvärv, investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-585		
Avyttring, investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden		1 103	1 599
Utbetald utdelning från investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden		12	12
Förvärv, övriga immateriella/materiella anläggningstillgångar	-382	-519	-697
Avyttring, övriga immateriella/materiella anläggningstillgångar	13	21	44
Investering, finansiella tillgångar	-258	-1	-1
Avyttring, finansiella tillgångar	2	35	42
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 399	1 845	1 943
Finansieringsverksamheten			
Innehav utan bestämmande inflytandes andel i emission/kapitaltillskott	280	1	20
Återköp av egna aktier	-60		-168
Inlösen optioner	-9	-34	-41
Inbetald optionspremie	55	6	18
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande	-58	-69	-77
Utbetald utdelning	-1 091	-1 099	-1 120
Utbetald utdelning, innehav utan bestämmande inflytande	-28	-29	-204
Upptagna lån	1 600	1 031	1 192
Amortering av lån	-1 383	-1 247	-1 583
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-694	-1 440	-1 961
Periodens kassaflöde	-2 892	710	1 234
Likvida medel vid årets början	6 455	5 320	5 320
Kursdifferens i likvida medel	174	-62	-100
Ökning (-)/Minskning (+) av likvida medel klassificerade som Tillgångar som innehas för försäljning	15	17	2
Likvida medel vid periodens slut	3 752	5 985	6 455

Nyckeltal för Ratos aktie

Mkr	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Nyckeltal per aktie ¹⁾			
Totalavkastning, %	-11	13	9
Direktavkastning, %			6,7
Börskurs, kr	40,74	50,45	48,83
Utdelning, kr			3,25
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare, kr ²⁾	28	39	36
Resultat per aktie före utspädning, kr ³⁾	-5,74	3,34	1,29
Antal utestående stamaktier i genomsnitt			
- före utspädning	319 014 358	319 012 389	319 012 617
- efter utspädning	319 014 358	319 012 389	319 012 617
Totalt antal registrerade aktier			
Antal utestående aktier	324 970 896	324 970 896	324 970 896
- varav A-aktier	319 722 795	319 843 290	319 753 436
- varav B-aktier	84 637 060	84 637 060	84 637 060
- varav C-aktier	234 377 574	234 376 230	234 376 230
	708 161	830 000	740 146

¹⁾ Om inget annat anges avses B-aktien.

²⁾ Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare med avdrag för totalt preferenskapital, dividerat med antal utestående stamaktier vid periodens slut. Preferenskapital uppgår till 1 837,50 kr per aktie, vilket motsvarar inlösenbeloppet efter årsstämman 2017.

³⁾ Periodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare med avdrag för periodens utdelning på preferensaktierna dividerat med genomsnittligt utestående antal stamaktier.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Övriga rörelseintäkter	1	2	2	2	3
Övriga externa kostnader	-19	-20	-60	-85	-110
Personalkostnader	-35	-27	-141	-104	-141
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1	-1	-3	-3	-3
Rörelseresultat	-54	-46	-202	-189	-252
Realisationsresultat vid försäljning av andelar i koncernföretag	1 304	0	1 304	0	8
Utdelning från koncernföretag		534		539	983
Nedskrivning av aktier i koncernföretag	-2 241	-86	-2 241	-86	-1 033
Realisationsresultat vid försäljning av andelar i intresseföretag				646	920
Utdelning från intresseföretag				12	12
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		0	0	4	6
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2	0	23	2	5
Räntekostnader och liknande resultatposter	-19	-5	-40	-49	-61
Resultat efter finansiella poster	-1 008	397	-1 156	878	587
Skatt					
Periodens resultat	-1 008	397	-1 156	878	587

Moderbolagets rapport över totalresultat

Mkr	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Periodens resultat	-1 008	397	-1 156	878	587
Periodens totalresultat	-1 008	397	-1 156	878	587

Sammandrag av moderbolagets balansräkning

Mkr	2016-09-30	2015-09-30	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	64	68	67
Finansiella anläggningstillgångar	7 913	9 837	8 961
Summa anläggningstillgångar	7 978	9 905	9 028
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	59	61	87
Likvida medel	1 627	4 282	4 677
Summa omsättningstillgångar	1 686	4 343	4 764
Summa tillgångar	9 664	14 248	13 792
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	8 390	11 168	10 711
Långfristiga avsättningar			
Övriga avsättningar	11	20	23
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder, koncernföretag	875	868	879
Ej räntebärande skulder	64	55	50
Kortfristiga avsättningar	169	328	309
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder, koncernföretag		1 693	1 714
Ej räntebärande skulder	156	116	105
Summa eget kapital och skulder	9 664	14 248	13 792
Ställda säkerheter	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	492	398	400

Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital

Mkr	2016-09-30	2015-09-30	2015-12-31
Ingående eget kapital	10 711	11 406	11 406
Periodens totalresultat	-1 156	878	587
Utdelning	-1 108	-1 120	-1 120
Återköp av egna aktier	-60		-166
Optionspremier	2	3	3
Utgående eget kapital	8 390	11 168	10 711

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	-1 156	878	587
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	1 013	-1 039	-354
	-143	-161	233
Betald inkomstskatt			
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-143	-161	233
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital:			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	-14	-43	-72
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder	-44	-39	-63
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-200	-243	98
Investeringsverksamheten			
Investering, aktier i dotterföretag	-1 740	-495	-749
Återbetalda aktieägartillskott från dotterföretag	20	107	107
Skuld till koncernföretag ¹⁾		1 668	1 668
Avyttring aktier i intresseföretag		1 103	1 595
Avyttring, finansiella tillgångar		20	22
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 720	2 403	2 643
Finansieringsverksamheten			
Återköp av egna aktier	-60		-168
Inbetald optionspremie	3	1	4
Inlösen optioner		-31	-31
Utbetald utdelning	-1 091	-1 099	-1 120
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 149	-1 129	-1 314
Periodens kassaflöde	-3 069	1 031	1 426
Likvida medel vid årets början	4 677	3 251	3 251
Kursdifferens i likvida medel	19		
Likvida medel vid periodens slut	1 627	4 282	4 677

¹⁾ Skuld till centralt administrerat koncernföretag som uppkommit vid avyttring av koncernföretag.

Not 1 Redovisningsprinciper i enlighet med IFRS

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS). Delårsrapporten är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering. Vidare har tillämpliga bestämmelser i årsredovisningslagen tillämpats.

Moderbolagets delårsrapport har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, vilket är i enlighet med bestämmelserna i RFR 2 Redovisning för juridisk person.

IFRS förutsätter enhetliga redovisningsprinciper inom en koncern. De IFRS-standarder och utgivna tolkningar som tillämpas i denna delårsrapport är de som har godkänts av EU fram till och med 31 december 2015. De nya och ändrade IFRS-standarder som trätt i kraft under 2016 har inte haft någon materiell inverkan på Ratos-koncernens finansiella rapporter. Detta innebär att samma redovisningsprinciper och beräkningsgrunder har tillämpats för koncern och moderbolag som vid upprättandet av 2015 års årsredovisning.

Not 2 Risker och osäkerhetsfaktorer

Ratos investerar i och utvecklar företrädesvis onoterade bolag i Norden.

Verksamheten innebär risker hänförliga till både Ratos och bolagen. Dessa omfattar framförallt marknadsmässiga, verksamhetsrelaterade och transaktionsrelaterade risker och kan avse både generella risker, såsom omvärldshändelser och den makroekonomiska utvecklingen, samt företags- och branschspecifika risker. Ratos framtida resultatutveckling är till stor del beroende av de underliggande bolagens framgång och avkastning, vilken också bland annat är beroende av hur framgångsrika investeringsansvariga och respektive bolags ledningsgrupp och styrelse är på att utveckla bolaget och genomföra värdeskapande initiativ.

Ratos är även exponerad för olika slag av finansiella risker, främst relaterade till lån, kundfordringar, leverantörsskulder och derivatinstrument. De finansiella riskerna består av finansieringsrisk, ränterisk, kreditrisk och valutarisk.

Det är även väsentligt att Ratos har förmåga att attrahera och behålla personal med rätt kompetens och erfarenhet.

För ytterligare beskrivning av koncernens och moderbolagets väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer hänvisas till förvaltningsberättelsen samt not 30 och 37 i årsredovisningen för 2015. En bedömning för de närmast kommande månaderna finns i avsnittet vd kommenterar utvecklingen under årets första nio månader, på sidorna 3-4.

Not 3 Alternativa nyckeltal

Ratos verksamhet: förvärv, utveckling och försäljning av bolag, innebär att skillnader i koncernens struktur kan förekomma mellan olika perioder. Omsättning och resultat för koncernen redovisat i enlighet med IFRS kan således innefatta stora variationer mellan perioder, vilka är beroende av skillnader i bolagsportföljens sammansättning. Därtill uppkommer resultat från avyttring av bolag oregelbundet, vilket medför stora engångseffekter.

För att underlätta jämförelse mellan perioder och möjliggöra uppföljning av löpande intjäning och utveckling i bolagsportföljen presenterar

Ratos viss finansiell information, vilken inte finns definierad i IFRS. Denna information avser att ge läsaren möjlighet att i större utsträckning utvärdera Ratos investeringar och ska ses som ett komplement till den finansiella information som rapporteras i enlighet med IFRS.

Nedan visas avstämningar och redogörelse för komponenter som ingår i alternativa nyckeltal som används i denna rapport. Definitioner återfinns på www.ratos.se.

Nettoomsättning

Mkr	2016 kv1-3	2015 kv1-3	Förändring	2015
Portföljens nettoomsättning, Ratos ägarandel	17 981	16 511	9%	22 534
Portföljens nettoomsättning, av Ratos ej ägd andel	9 161	7 577		10 206
Portföljens totala nettoomsättning, bolagen i sin helhet	27 142	24 088	13%	32 740
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-7 994	-6 485		-8 606
Dotterföretag förvärvade under innevarande år	-570	-1 621		-1 780
Dotterföretag avyttrade under innevarande år		1 505		1 505
Övrigt		475		622
Nettoomsättning i enlighet med IFRS	18 579	17 962	3%	24 480

Operativ EBITA, EBITA och rörelseresultat

Mkr	2016 kv1-3				2015 kv1-3			2015		
	Operativ EBITA	Jämförelse-störande poster	EBITA	Förändring EBITA	Operativ EBITA	Jämförelse-störande poster	EBITA	Operativ EBITA	Jämförelse-störande poster	EBITA
Ratos ägarandel	1 100	-206	894	-15%	1 145	-95	1 050	1 633	-228	1 405
Av Ratos ej ägd andel	525	-141	384		538	-49	489	764	-162	602
Total bolagen i sin helhet	1 625	-347	1 278	-17%	1 683	-144	1 539	2 397	-390	2 007
Portföljens totala EBITA bolagen i sin helhet			1 278				1 539			2 007
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden			-348				-440			-562
Intäkter och kostnader i moderbolaget och centrala bolag			-253				-207			-252
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar uppkomna vid företagsförvärv			-2 361				-116			-658
Dotterföretag förvärvade under innevarande år			-88				-170			-178
Dotterföretag avyttrade under innevarande år							1 338			1 299
Övrigt			-15				-57			-245
Koncernens rörelse-resultat			-1 786				1 888			1 411

Räntebärande nettoskuld

Mkr	2016-09-30		
Portföljens totala Räntebärande nettoskuld	11 078		
Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-3 877		
Hänförligt till moderbolaget och centrala bolag	-1 926		
Räntebärande nettoskuld koncernen	5 275		
	2016-09-30	2015-09-30	2015-12-31
Långfristiga räntebärande skulder	7 058	5 555	5 886
Kortfristiga räntebärande skulder	1 717	2 830	2 346
Avsättningar för pensioner	568	467	454
Räntebärande tillgångar	-316	-46	-63
Likvida medel	-3 752	-5 985	-6 455
Räntebärande nettoskuld koncernen	5 275	2 821	2 167

Not 4 Förvärvade och avyttrade verksamheter

Avtal om förvärv av Plantagen

I slutet av september tecknade Ratos avtal om att förvärva 100% av aktierna i Plantagen. Köpeskillingen (equity value) för 100% av bolaget uppgår till cirka 1,2 miljarder NOK motsvarande ett enterprise value om cirka 2,9 miljarder NOK, justerat för estimerad nettoskuld vid affärens slutförande. Förvärvet är villkorat av berörda myndigheters godkännande och beräknas slutföras i fjärde kvartalet.

Plantagen grundades 1986 i Norge och är Nordens ledande kedja för försäljning av växter och växttillbehör med totalt 124 butiker i Norge, Sverige och Finland, främst inriktade mot konsumenter. Plantagen har cirka 1 200 medarbetare och den årliga omsättningen för senaste rullande tolv månaders period per juni 2016 uppgick till cirka 3,7 miljarder NOK med ett rörelseresultat (operativ EBITDA) om cirka 370 MNOK.

Förvärv av Oase Outdoors

I september 2016 förvärvade Ratos 79% av aktierna i danska Oase Outdoors, i enlighet med det avtal som tecknades i juni samma år. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 380 MDKK, varav Ratos erlagt 126 MDKK. Förvärvet genomfördes via det helägda dotterbolaget Outdoor Intressenter AB, som tecknade 79% av aktierna i Sunrise TopCo ApS, vilket sedan förvärvade 100% av aktierna i Oase Outdoors ApS via sitt dotterbolag Sunrise BidCo.

Oase Outdoors är ett familjeägt bolag som utvecklar, designar och säljer innovativ utrustning för camping och friluftsliv under tre starka varumärken, Outwell®, Easy Camp® och Robens®. Produkterna distribueras globalt till mer än 40 marknader via återförsäljare. Sammanlagd överförd ersättning för förvärvet av aktierna i Oase Outdoors uppgår till 423 Mkr. Goodwill uppgår i den preliminära förvärvsanalysen till 360 Mkr och utgörs främst av tillväxt, affärsmodell samt en organisation med stark kultur. Oase Outdoors ingår i Ratos-koncernen från förvärvstidpunkten med en nettoomsättning om 5 Mkr och ett resultat före skatt om -12 Mkr. För perioden januari till september uppgick nettoomsättningen till 408 Mkr och resultat före skatt till 67 Mkr. Förvärvsrelaterade kostnader uppgår till 5 Mkr.

Preliminär förvärvsanalys

Oase Outdoors	Mkr
Immateriella anläggningstillgångar	0
Materiella anläggningstillgångar	5
Finansiella anläggningstillgångar	1
Omsättningstillgångar	87
Likvida medel	13
Uppskjuten skatteskuld	0
Kortfristiga skulder	-43
Netto identifierbara tillgångar och skulder	63
Goodwill	360
Överförd ersättning	423
varav kontant utbetalad	359
varav villkorad köpeskillning	64

Förvärvsanalysen är preliminär, vilket innebär att verkligt värde inte har fastställts slutligt för samtliga poster.

Förvärv av Gudrun Sjödén Group

Ratos förvärvade i september 2016 30% av aktierna i Gudrun Sjödén Group, i enlighet med det avtal som tecknades i juli samma år. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 725 Mkr, varav Ratos erlagt 152 Mkr motsvarande ägarandelen om 30%, efter justering för nettoskuld. Ratos har också avtalat om en option att öka ägarandelen med ytterligare 40% år 2018.

Gudrun Sjödén Group är ett familjeägt, svenskt designföretag med unik färgstark design och en tydlig hållbarhetsprofil. Varumärket Gudrun Sjödén säljs och marknadsförs globalt genom 21 egna butiker i sju länder, global webbshop och postorder samt med onlineförsäljning som största distributionskanal. Kunderna finns i över 50 länder, med Tyskland och Sverige som största marknader. Gudrun Sjödén Group redovisas från förvärvstidpunkten enligt kapitalandelsmetoden i Ratos-koncernen.

Förvärv av airteam

Ratos förvärvade 70% av aktierna i airteam under april 2016, i enlighet med det avtal som tecknades i februari samma år. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 575 MDKK, varav Ratos tillfört 272 MDKK. Förvärvet genomfördes genom att Ratos via det helägda dotterbolaget Vento Intressenter AB tecknade 70% av emitterade aktier i det nybildade danska ägarbolaget Airteam TopCo ApS, som i sin tur via Airteam Holding ApS förvärvade 100% av aktierna i Airteam A/S.

airteam erbjuder högkvalitativa och effektiva ventilationslösningar i Danmark och har sitt huvudkontor i Århus. airteam fokuserar på projektutveckling, projektledning och upphandling där projekten i stor utsträckning utförs av ett brett nätverk av kvalitetssäkrade underleverantörer. Dessutom erbjuder airteam underhåll och service av installerade lösningar.

Sammanlagd överförd ersättning för förvärvet av aktierna i airteam uppgår till 740 Mkr. Villkorad köpeskillning är avhängig utfall av kundgarantier i det förvärvade bolaget och kan maximalt uppgå till 37 Mkr, vilket överensstämmer med det bokförda värdet. Goodwill uppgår i den preliminära förvärvsanalysen till 664 Mkr och utgörs främst av tillväxt, affärsmodell samt en organisation med stark kultur. airteam ingår i koncernen från förvärvstidpunkten med en nettoomsättning om 363 Mkr och ett resultat före skatt om 4 Mkr, efter avskrivningar på förvärvsrelaterade immateriella tillgångar om 17 Mkr. För perioden januari till september uppgick nettoomsättningen till 529 Mkr och resultat före skatt till 4 Mkr. Förvärvsrelaterade kostnader uppgår till 4 Mkr.

Preliminär förvärvsanalys

airteam	Mkr
Varumärke	15
Kundrelationer	57
Materiella anläggningstillgångar	2
Finansiella anläggningstillgångar	2
Omsättningstillgångar	135
Likvida medel	42
Uppskjuten skatteskuld	-47
Långfristiga skulder och avsättningar	-7
Kortfristiga skulder	-122
Netto identifierbara tillgångar och skulder	76
Goodwill	664
Överförd ersättning	740
varav kontant utbetalad	703
varav villkorad köpeskillning	37

Förvärv av Serena Properties

Ratos förvärvade under januari 2016 56% av aktierna i Serena Properties, ett nybildat fastighetsbolag med kommersiella volymhandelsfastigheter i Finland, i enlighet med det avtal som tecknades i november 2015. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av bolaget uppgick till 191,5 MEUR, varav Ratos erlagt 39 MEUR (359 Mkr). Förvärvet genomfördes genom att Ratos, via det helägda dotterbolaget Aneres Properties AB tecknade aktier i det nybildade ägarbolaget Serena Properties AB, som i sin tur förvärvade ett flertal finska fastighetsbolag. Det tillförda beloppet inkluderar utlåning till Serena Properties-koncernen från Aneres Properties. Serena Properties är ett joint venture där Ratos har gemensamt bestämmande inflytande och bolaget redovisas därmed enligt kapitalandelsmetoden i koncernen.

Serena Properties äger och förvaltar handelsfastigheter spridda över 14 medelstora städer i Finland. Fastigheterna är belägna på etablerade handelsplatser med attraktiva hyresgäster som till största delen består av dagligvaruhandel och lågprishandel. Fastigheterna ägdes tidigare till 100% av Varma som kvarstår med 43% av ägandet via Serena Properties. Redito anlitas som förvaltare av fastighetsportföljen och innehar 1% av aktierna.

Fastställande av förvärvsanalys i Speed Group

Under kvartal tre har den tidigare preliminära förvärvsanalysen för förvärvet av Speed Group i september 2015 fastställts, och immateriella tillgångar i form av varumärke och kundkontrakt har värderats. Som en konsekvens därav har tidigare redovisad goodwill minskat. Den kompletta slutliga förvärvsanalysen per förvärvstidpunkten återfinns nedan. Identifierade kundkontrakt skrivs av från förvärvstidpunkten och över kontraktens löptid. Avskrivningar av kundkontrakt i Speed Group har belastat periodens resultat med 14 Mkr, netto efter effekt från uppskjuten skatt.

	Preliminär förvärvsanalys	Slutlig förvärvsanalys
Speed Group		
Varumärke		5
Kundrelationer		64
Materiella anläggningstillgångar	20	20
Omsättningstillgångar	201	201
Likvida medel	25	25
Uppskjuten skatteskuld	-1	-16
Kortfristiga skulder	-289	-289
Netto identifierbara tillgångar och skulder	-44	10
Goodwill	342	289
Överförd ersättning	299	299

Avtal om avyttring av Euromaint

I oktober ingick Ratos avtal om försäljning av 100% av aktierna i dotterbolaget Euromaint, Sveriges ledande underhållsföretag för spårtrafikbranschen. Försäljningspriset uppgår till cirka 650 Mkr (enterprise value). Avyttringen förväntas inte ge någon exitresultateffekt för Ratos beaktat periodens nedskrivning av bokfört värde. Transaktionen förväntas slutföras under fjärde kvartalet 2016.

Förberedelse för börsnotering av Arcus

Ratos och dotterbolaget Arcus har beslutat att förbereda bolaget för en börsnotering. Närmare information om tidsplan och villkor kommer att kommuniceras i samband med att beslut fattas om notering.

Förvärv inom dotterföretag

Under det tredje kvartalet stärkte Bisnode sin marknadsposition i Danmark genom förvärvet av NN Markedsdata ApS. Bisnode förvärvade under första kvartalet även tre bolag för att stärka sin position i Centraleuropa.

airteam har under tredje kvartalet förvärvat Ventek Ventilation och TFS stärker sin marknadsposition i Tyskland genom förvärvet av dermatologispecialisten SCIderm GmbH efter periodens slut.

De förvärvade bolagen utgör dotterbolag i sina respektive koncerner.

Avyttring inom dotterföretag

Ratos dotterföretag Euromaint, tecknade i december 2015 avtal om att sälja samtliga aktier i sitt tyska dotterföretag. Avyttringen slutfördes under det första kvartalet 2016.

Not 5 Rörelsesegment

Mkr	Omsättning					EBT ¹⁾				
	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015	2016 kv3	2015 kv3	2016 kv1-3	2015 kv1-3	2015
AH Industries	310	244	805	790	1 013	10	-3	6	-9	-15
Aibel						-13	-7	-97	8	-75
ArcusGruppen	618	613	1 771	1 775	2 586	-21	6	2	-20	106
Biolin Scientific	53	57	142	165	227	-2	0	-23	-4	3
Bisnode	793	822	2 493	2 572	3 535	-8	12	-79	53	201
Diab	350	352	1 126	1 093	1 450	18	36	61	97	105
Euromaint	310	505	1 061	1 610	2 273	2	-6	9	-8	-224
GS-Hydro	220	260	666	901	1 175	-35	0	-95	39	11
HENT	1 951	1 400	5 801	4 118	5 716	48	51	169	155	194
HL Display	368	378	1 044	1 089	1 488	22	-1	41	-27	-28
Jøtul	220	244	592	626	930	9	-4	-14	-57	-42
KVD	71	77	236	239	317	5	9	22	23	21
Ledil	100	82	275	225	297	29	30	83	62	65
Mobile Climate Control	333	340	976	985	1 264	51	46	109	91	108
Nebula	82	77	244	218	299	21	24	55	55	71
Summa bolag i portföljen alla redovisade perioder	5 778	5 449	17 231	16 406	22 569	137	192	250	458	502
airteam ²⁾	189		363			3		4		
Gudrun Sjödén Group ³⁾						1		1		
Oase Outdoors ⁴⁾	5		5			-12		-12		
Serena Properties ⁵⁾						10		41		
Speed Group ⁶⁾	141	51	426	51	203	-1	1	20	1	10
TFS ⁷⁾	191		553		203	12		30		-2
Summa bolag förvärvade under redovisade perioder	526	51	1 347	51	406	12	1	83	1	8
Hafa Bathroom Group ⁸⁾		47		149	149		0		3	3
Inwido ⁹⁾							17		42	42
Nordic Cinema Group ¹⁰⁾				1 356	1 356				108	108
Summa bolag avyttrade under redovisade perioder		47		1 505	1 505		18		153	153
Summa totalt	6 305	5 546	18 579	17 962	24 480	149	211	332	611	664
Exit Nordic Cinema Group							905		905	905
Exit Inwido									236	290
Exit Hafa Bathroom Group										-93
Exitresultat							905		1 142	1 101
Nedskrivning AH Industries						-92		-92		-85
Nedskrivning Aibel						-1 692		-1 692		
Nedskrivning Biolin Scientific						-314		-314		
Nedskrivning Euromaint						-122		-122		-480
Nedskrivning Hafa Bathroom Group							-84		-84	
Nedskrivning Jøtul						-81		-81		
Bolag totalt	6 305	5 546	18 579	17 962	24 480	-2 152	1 032	-1 968	1 669	1 200
Intäkter och kostnader i moderbolag och centrala bolag						-76	-61	-252	-247	-308
Koncernen totalt	6 305	5 546	18 579	17 962	24 480	-2 227	971	-2 220	1 422	892

¹⁾ Dotterföretagens resultat ingår med 100%. Investeringar redovisade enligt kapitalandelsmetoden ingår med ägd andel av resultat före skatt.

²⁾ airteam ingår i koncernens resultat från och med april 2016.

³⁾ Gudrun Sjödén Group ingår i koncernens resultat med en ägarandel om 30% från och med september 2016.

⁴⁾ Oase Outdoors ingår i koncernens resultat från och med september 2016.

⁵⁾ Serena Properties ingår som ett joint venture i koncernens resultat med en ägarandel om 56% från och med januari 2016.

⁶⁾ Speed Group ingår i koncernens resultat från och med september 2015.

⁷⁾ TFS ingår i koncernens resultat från och med oktober 2015.

⁸⁾ Hafa Bathroom Group ingår som dotterföretag i koncernens resultat till oktober 2015.

⁹⁾ Inwido ingår som intresseföretag i koncernens resultat med en ägarandel

uppgående till 31% fram till april 2015 respektive 10% fram till oktober 2015 då hela innehavet avyttrades.

¹⁰⁾ Nordic Cinema Group ingår i koncernens resultat till och med juni 2015. Hela innehavet avyttrades i juli 2015.

Not 6 Finansiella instrument

Ratos tillämpar värdering till verkliga värden i begränsad omfattning och då främst för derivat, respektive syntetiska optioner, villkorade köpeskillingar och säljoptioner. Dessa poster värderas enligt nivåerna två respektive tre i verkligt värdehierarkin.

Värderingsteknikerna är inte förändrade under perioden.

I rapport över finansiell ställning per 30 september 2016 uppgår det sammanlagda värdet av finansiella instrument värderade till verkligt värde

i enlighet med nivå tre till 626 Mkr (504 per 31 december 2015). Förändringar av redovisat värde sedan 31 december 2015, 122 Mkr, består i huvudsak av omvärdering av och nyutställda syntetiska optioner.

I rapport över finansiell ställning per 30 september 2016 uppgår värdet på derivat till netto -29 Mkr (-52), varav 17 Mkr (3) redovisas som tillgång och 45 Mkr (55) som skuld.

Not 7 Goodwill och nedskrivningar

Goodwill har förändrats enligt nedan under perioden.

Mkr	Ackumulerade anskaffnings- värden	Ackumulerade nedskrivningar	Totalt
Ingående balans			
2016-01-01	14 543	-1 872	12 671
Rörelseförvärv	1 151		1 151
Omklassificeringar	-81		-81
Nedskrivningar		-608	-608
Årets omräkningsdifferenser	547	-91	456
Utgående balans			
2016-09-30	16 160	-2 571	13 588

Nedskrivningar

Ratos gör löpande en bedömning om det föreligger en indikation på att något bolag minskat i värde. För det fall att en sådan indikation föreligger beräknas återvinningsvärdet för bolaget, vilket utgörs av det högsta av nyttjandevärde och verkligt värde minskat med försäljningskostnader. Om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning.

Styrelsen i Ratos AB har beslutat om nedskrivningar i det tredje kvartalet hänförliga till portföljbolagen Aibel, AH Industries, Biolin Scientific, Euromaint samt Jøtul. Dessa bolag verkar under tuffa marknadsförhållanden och visar en svag resultatutveckling. De bokförda värdena har justerats för att återspegla bolagens marknadsförutsättningar. Sammantaget påverkar nedskrivningarna Ratos rörelseresultat med 2 300 Mkr, varav 1 691 Mkr är hänförligt till moderbolagets ägare.

Nedskrivning av Andel redovisad enligt kapitalandelsmetoden

Aibel

Nedskrivningen av Aibel uppgår till 1 692 Mkr, varav 1 083 Mkr är hänförligt till moderbolagets ägare, och har föränletts av en minskad aktivitetsnivå i kombination med överkapacitet i branschen och pressade marginaler. Ratos antar inte en återgång till den marknadsituation som rådde före oljeprisfallet. Efter nedskrivningen uppgår det redovisade värdet för Aibel till 690 Mkr. Värdet motsvarar det återvinningsvärde, som fastställts genom beräkning av nyttjandevärde, varvid en diskonteringsränta efter skatt om 7% använts (7% per 2015-12-31). Före skatt uppgår diskonteringsräntan till 8% (9% per 2015-12-31). Utöver andra viktiga antaganden om omsättningstillväxt och operativ EBITA-marginal innefattar Ratos nyttjandevärdesberäkning antagande om framtida vinstmultipel vid en exit. Aibel redovisas i Ratos-koncernen enligt kapitalandelsmetoden och genomförd nedskrivning har medfört att

posten Andelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden i Rapport över finansiell ställning har minskat.

Nedskrivning av Goodwill

Biolin Scientific

Nedskrivningen av Biolin Scientific uppgår till 314 Mkr. Förändrat köp beteende hos kunderna inom affärsområdet Drug Discovery, vilket påverkat instrumentförsäljningen negativt, har inneburit att tidigare prognoser inte infriats. Redovisat koncernmässigt värde efter nedskrivningen uppgår till 31 Mkr och motsvarar det återvinningsvärde som fastställts genom beräkning av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Viktiga antaganden vid värderingen är vinstmultipel och vinstprognos. Vinstmultipel är i nivå med noterade jämförbara bolag.

Euromaint

I oktober tecknade Ratos avtal om att avyttra 100% av aktierna i Euromaint. Bolaget har skrivits ned till förväntat exitvärde och det redovisade värdet vid utgången av det tredje kvartalet uppgår till 68 Mkr, efter en nedskrivning om 122 Mkr.

Jøtul

Nedskrivningen av Jøtul uppgår till 81 Mkr och är främst hänförlig till en fortsatt svag efterfrågan av braskaminer och låga försäljningsvolymerna, vilket inneburit att tidigare prognoser inte infriats. Redovisat koncernmässigt värde efter nedskrivningen uppgår till 0 Mkr, motsvarande det återvinningsvärde som fastställts genom beräkning av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Viktiga antaganden vid värderingen är vinstmultipel och vinstprognos. Vinstmultipel är i nivå med noterade jämförbara bolag.

AH Industries

Nedskrivningen av AH Industries uppgår till 92 Mkr. Fortsatt svag konjunktur i cement- och mineralindustrin och hög konkurrens inom vindkraftsegmentet har medfört en utveckling i bolaget, vilken inte motsvarat Ratos tidigare prognoser. Efter nedskrivningen uppgår det redovisade värdet för AH Industries till 37 Mkr. Värdet motsvarar det återvinningsvärde, som fastställts genom beräkning av nyttjandevärde, varvid en diskonteringsränta efter skatt om 8% använts (8% per 2015-12-31). Före skatt uppgår diskonteringsräntan till 10% (10% per 2015-12-31). Utöver andra viktiga antaganden om omsättningstillväxt och operativ EBITA-marginal innefattar Ratos nyttjandevärdesberäkning antagande om framtida vinstmultipel vid en exit.

Not 8 Närståenderelationer

Transaktioner med närstående sker på marknadsmässiga villkor.

Moderbolaget

Moderbolaget har en närståenderelation med sina koncernföretag, för mer information se not 33 i årsredovisningen för 2015. Moderbolaget har inte några ställda säkerheter. Moderbolaget har ansvarsförbindelser till dotter- och intresseföretag uppgående till 492 Mkr (378). Därutöver garanterar moderbolaget att Medcro Intressenter AB samt Aneres Properties AB fullföljer sina åtaganden i samband med förvärvet av TFS respektive förvärvet av Serena Properties.

Nedan redovisas moderbolagets intäkter och kostnader gentemot dotter- och intresseföretag för perioden samt moderbolagets balansposter mot dotter- och intresseföretag vid utgången av perioden.

Mkr	Ränte- kostnader	Ränte- intäkter	Utdelning
2016 kv1-3		0	
2015 kv1-3	-8		551
2015	-8	0	995

Mkr	Fordran	Avsättning	Skuld	Kapital- tillskott	Ansvars- förbindelse
2016-09-30	4	144	879	746	492
2015-09-30	40	328	2 569	141	378
2015-12-31	88	309	2 594	270	400

I samband med nytt finansieringsavtal tillförde Ratos under tredje kvartalet 319 Mkr (316 MNOK) till Aibel. Ratos har under kvartalet även lämnat kapitaltillskott till Bisnode om 71 Mkr (56 MDKK) och till KVD om 15 Mkr. Tidigare under året har Ratos tillfört 175 Mkr till Bisnode, 46 Mkr (5 MEUR) till GS-Hydro samt 120 Mkr till Euromaint.

Stockholm den 10 november 2016
Ratos AB (publ)

Lars Johansson
Verkställande direktör

Revisors rapport över översiktlig granskning av delårsrapport upprättad i enlighet med IAS 34 och 9 kap. årsredovisningslagen.

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av den finansiella delårsinformationen i sammandrag (delårsrapport) för Ratos AB (publ) per 30 september 2016 och den niomånadersperiod som slutade per detta datum. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna finansiella delårsinformation i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga

granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 10 november 2016
PricewaterhouseCoopers AB

Peter Clemetson
Huvudansvarig revisor

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Telefonkonferens

10 november kl 10.00

08-566 425 09

Kommande rapporttillfällen

2016

10 nov Delårsrapport januari-september

2017

17 feb Bokslutskommuniké 2016

För ytterligare information:

Lars Johansson, vd, 08-700 17 00

Elin Ljung, Kommunikationschef, 08-700 17 20

Helene Gustafsson, IR-ansvarig, 08-700 17 98

Denna information är sådan information som Ratos AB är skyldigt att offentliggöra enligt EUs marknadsmissbruksförordning. Informationen lämnades, genom ovanstående kontaktpersons försorg, för offentliggörande den 10 november 2016 kl. 8.00 CET.

Ratos AB (publ) Drottninggatan 2 Box 1661 111 96 Stockholm

Tel 08-700 17 00 www.ratos.se Org nr 556008-3585

Ratos är ett investeringsbolag som äger och utvecklar onoterade medelstora företag i Norden. Målet är att som aktiva ägare bidra till långsiktig och hållbar företagsutveckling i bolagen samt att genomföra värdeskapande transaktioner. Ratos portfölj består av 21 nordiska medelstora bolag där största branscher sett till omsättning är Bygg, Konsumentvaror/Handel och Industri. Ratos är noterat på Nasdaq Stockholm och har totalt cirka 16 000 medarbetare.